

AKTUALIOSIOS INFORMACIJOS

NR.

171/428, II metal

SEEDORF

1946 M.

lapkričio 2., šeštadienis

PERMIT BY UNRRA TEAM 295. (ALL POLITICAL INFORMATION FROM LONDON BBC.)

This paper is certified by the camp leader to contain only literal translations of extracts of the Allied Press and published under this condition with permission of UNRRA Team 295.

Information about approved activities and camp internal affairs /such as sport-art-and-welfare/ are also permitted.

D. Mickaitė-Mitkienė

VĖLINIŲ PARADAS

Kapų kapais nuklota mūsų žemė,
Su kryžiais - dar daugiau - be jų.
Ir šnabžda lapai pasaką neramią,
Ir baras su rudens vėju.

Ak, Vėlinės - tai jūsų, kurie žuvot
Kacetuose ir šiaurės taigoj!
Sį vakarą sugrižkit į Lietuvą -
Kovos dar ji lig šiol nebaigus...

Sustokite jūs, šventos vėlės
Visu didžiuoju frontu,
Paklauskite, kodėl taika dar nesikėlė?
/Nes mes DP, ir mūs čia niekas nesupranta/.

Klausykite - Tu šauni Amerika,
Ir Jūs Didieji Britai:
Mes sklidiną išgėrėm kančios kieliką,
Išgėrėm jį, ir... kritom.

Tačiau ar tam mes kraują liejom
Raišius ir Pravieniškiuos... - - -
Kodėl, o viešpačiai Didieji,
Prabilti nesiryztat?!...

---00000---

sugįžta - jai tampa. Siela gi, kuri išreiškia panašumą į Dievą, dievop iškeliauja. Pats Dievas, kuris davė įstatymus gamtai ir žmogui, turinčiam nemirtingą sielą, duos pagal tuos pat įstatymus sielai amžiną gyvenimą.

Į pomirtinį žmogaus gyvenimą buvo visų tautų nuo seniausių laikų tikima. Tiesa, nevienodai jis buvo suprantamas ir aiškinamas. Kaip religijos istorijos pavyzdys - Egipto faraonų kapai - piramidės turi jau daug tūkstančių metų prieš Kristaus gimimą ir kalbėte kalba apie pomirtinį gyvenimą. Katalikų Bažnyčia, Vėlinių šventės proga, ir nori savo tikinčiuosius dvasioje sujungti su pomirtiniu gyvenimu. Mirštanti rudens gamta, nuo medžių krinta pageltę lapai, šalnos pakąstos gėlės yra puikios ir prasmingos dekoracijos mirusiųjų karalystei prisiminti.

K. J. Č e p o n i s

M I R Š T A N T I G A M T A

/Vėlinių proga/

Viskas keičiasi - omnia mutantur! Bet niekas nežūva, nėra tokios esybės ar daikto, kuris iš būties pereitų į nebūtį, iš esimo į visišką nebuvimą. Net medžio gabalas, įmestas į ugnį, nesunyksta visiškai, bet išsiskaldo į savo sudedamąsias dalis, kurios kitokioje formoje egzistuoja toliau. Kaip antai, vanduo išgaruoja, mineralinės dalys pasilieka pelenų formoje, o kitos dalys gauna dar kitokias egzistavimo formas. /Tai yra žinoma kiekvienam gamtininkui/.

Žmogus - homo viator - keliautojas. Bažnytinėje lotynų kalboje gyvas žmogus vadinamas keliautoju. Tikrai labai vykęs pavadinimas. Žmogus nuolat keliauja, nuolat veržiasi tolyn ir tolyn pris savo sielos trokštamo pastovaus, amžino tikslo.

Bet štai mirtis! Ji atsistoja žmogui keliautojui skersai kelio. Ji priverčia žmogų pereiti į naują egzistavimą, į naują gyvenimą. Labai žmogaus kūnas, kuris buvo paimtas iš žemės, į ją ir

Juozas MikštasVELINIŲ KARA

Toli palikom savo tėvynę,
Aukštam kalnely bočių kapus.
Ir čia šiandieną juos prisiminę,
Sklaidome Laiko Knygos lapus.

© mūsų mintys baugios, neramios,
Nori pasiekti gimtus namus.
Ir jausti skausmą tėviškės žemės,
Kurio tik aidas pasiekia mus.

Ar tebemirga šviesa žvakučių
Ant kapo mūsų širdžiai brangaus?
Pikti ir žiaurūs ten vėjai pučia,
Krupčioja tylios žvaigždės dangaus.

Ten gimdo kraštui sielvartą didį
Dėr neataušę brolių kapai.
Ir amžinybėn jų nepalydi
Šventą ramybę gaudžią varpai...

Tik šiurpūs šūviai nuaidi kartais,
Perplėšę tylą girių plačių.
Palaužtas beržas ties kiemo vartais
Sergi ramybę namų tuščių.

Kapinių kryžiai apsamanoję
Svyra... Juos gaubia gūdi naktis.
Po žemę siaubo šmėklos klajoja,
„Memento mori“ - šnabžda mirtis...

---ooOoo---

AMERIKA RINKS NAUJĄ KONGRESĄ

S.m. lapkričio mėn. 5 d. JAV tau-
ta pirmą kartą po karo rinks naują
kongresą. Mūsų spauda pranešė, kad
Amerikos lietuviai šį kartą eisią
išvien su respublikonų partija. Tad
įdomu būtų arčiau pažvelgti į rinki-
mų sistemą ir į svarbiausias JAV
partijas - demokratų ir respubliko-
nus.

JAV kongresas susideda iš repre-
zentantų rūmų, kurių narių skaičius
proporcingai atitinka 48 JA valsty-
bių gyventojams ir iš senato, kurio
96 senatoriai atstovauja po 2 iš kiek-
vienos valstybės. Senatas renkamas
kas antri metai po 1/3 jo skaičiaus.
Šiuo metu reprezentantų rūmuose yra
242 demokratų, 196 respublikonai,
2 nepartiniai ir viena vieta laisva,
vadinasi respublikonams nedaug terei-
kia, kad gauti daugumą. Senate gi
bus renkami, kaip jau pažymėta, 32
nauji senatoriai. Jei ir respubliko-
nai šiuos rinkimus laimėtų, visgi vyk-
domoji valdžia liktų dar demokratų
rankose, nes prezidento kadencija
baigiasi tik 1948 metais.

Sunku pasakyti, ar šį kartą respub-
likonai, buvę 16 metų opozicijoje, išei-
laimėtojai. Tarp abiejų partijų nėra
ideologinių ar esminių pagrindinių
skirtumų, kaip tai būna Europoje. Abi
partijos keičia savo programas, atsiz-
vėlgiant į laiko reikalavimus. Vidaus
politikos klausimai čia visuomet vaidi-
na lemiamą rolę. Demokratai, pasirėmę
mirusiojo prezidento Fr. Roosevelto iš-
dirbta programa „New Deal“, pagal kuria
atlyginimų, kainų ir produkcijos kon-
trolė pervedama valstybei, tebeprisilai-
ko to kelio. Respublikonai gi mano, kad
panaikinus valstybinę įtaką krašto ūky-
je, laisva iniciatyva su savo besikei-
čiančia pasiūla ir paklausa, su nevaržo-
momis kainomis ir atlyginimu galima bū-
tų greičiau ir geriau pasiekti tą patį
tikslą. Demokratų dešinysis sparnas,
turis daug pasekėjų pietinėse valstybėse,
rekomenduoja respublikonų vidaus politi-
ką, o respublikonų partijos kairysis
sparnas siūlo demokratų „New Deal“.

Kai prez. Trumanas panaikino mėsos ir
riėbalų kainų kontrolę, jis tai padarė
po ilgų svyravimų grynai politiniais
tikslais, nes šis žygis labiau atitiko
respublikonų programai. Tada nepraėjo
neišnaudota respublikonų, kurių partijos
pirmininkas Carol Reece spalio mėn. 16
d. viešoje kalboje nurodė, kad, panaikin-
dami kainų kontrolę, demokratų supra-
tę savo paties įvesto įstatymo klaidin-
gumą.

Užsienio politikos klausimuose abi
partijos esmėje sutinka su Trumano ve-
dama politika.

Respublikonų senatorius A. Vandenberg
- didelis lietuvių bičiulis ir Lietuvos
atstatymo rėmėjas - dalyvavo kartu su
Byrnesu Paryžiaus taikos kongrese.

Kai kas mano, kad buv. prekybos min.
H. Wallace pasakyta „garsioji“ kalba,
privertusi jį vėliau pasitraukti iš
kabineto, žymiai sumažin s demokratų
partijos balsų balansą. Jo kalba, pa-
sirodė, buvo demokratų manevras lai-
mėti bus. rinkimuose daugiau balsų iš
savo kairės nusistatymo narių tarpo.
Tam reikalui buvo gautas ir prezidento
pritikimas. Tačiau Wallace iššaukta re-
akcija apvylė demokratų, nes, kaip
Gallup-Institutas nustatė, vos 16% ame-
rikiečių viešosios opinijos palankiai
įvertino Wallace siūlymus.

Jei ir suku būtų rinkimų prognozes
nustatyti, visgi reikia skaitytis su
respublikonų galimu padaugejimu, jei
jau ne visiškai laimėjimu kongrese, nes
jau ir Roosevelto laikais jų skaičius
pamažėl augo.

PATS AKYMAS MOLOTOVUI

JT pilnaties sesijoje kalbėjo JAV atstovas senatorius Austin, kuris pareiškė savo džiaugsmą dėl Molotovo nusiginklavimo projekto, tačiau pažymėjo, kad šis nusiginklavimas turėtų būti įvykdytas ne vienpusiškai, bet visuotinai. Be to, reikėtų vengti tokio nusiginklavimo, kokio buvo griebtasi po pirmojo pasaulinio karo; nereikia kartoti senų klaidų. Dėl sovietų reikalavimo atitraukti svetimą kariuomenę iš buv. ne prieš krastų, Austin pareiškė, kad reikėtų atitraukti bet kokią svetimą kariuomenę iš visų kitų krastų. Bendroje išvadoje Austin pažymėjo Molotovo kalbą, kaip pilną nepasitikėjimo vakarais.

Dar kalbėjo Jugoslavijos atstovas, reikalaudamas priimti Albaniją į JT, atitraukti britų kariuomenę iš Graikijos ir grąžinti Jugoslavijos Dunojaus laivus.

Ukrainos atstovas Manuilski pasisakė už veto teisės reikalingumą ir kritikavo Australijos delegato pasiūlymą peržiūrėti JT Chartą.

Sesijos pirm. Spaak paskelbė, kad debatai esą baigti ir pilnaties sesijos posėdžiai laikinai pertraukiami. Šiuo metu dirbs komisijos.

-Byrnes New Yorke ir Attlee Londonė pareiškė, kad ateinančioje užs.reik. min. konferencijoje busias apsvaistytas taikos sutarties su Vokietija sudarymas. Tam reikalui atvyks iš Europos JAV ir D.Britanijos kariuomenės vadai Vokietijoje.

-JTautose TSRS, Jugoslavija ir Cekoslovakija pasisakė prieš JAV, D. Brit., Prancūzijos ir Graikijos pasiūlymą sušaukti konferenciją Dunoju sutarptautinti.

-New Yorke kalbėjo Pietų Afrikos Sąj.min.pirm.gen. Smuts vėl propagodamas Jungtinių Europos Valstybių steigimą D. Britanijos imperijos pavyzdžiu. Tuomet tik atgimsianti tautų laisvė ir taika.

STALINO INTERVIEW ATGARSIAI

Kaip Anglijoje, taip ir Amerikoje Stalino interview pareiškimai darė bendrą raminantį įspūdį. "Times" ta proga rašo, kad Stalino žodžiai palengvinsią susitarti New Yorke, tačiau dėl Italijos ir Jugoslavijos esą galima laukti naujų sunkumų. Stalino

nurodytos 60 divizijų vistic išsaukia tam tikrą rūpestį, nes ir ši pajėga esanti šiam laikui perdaug rimta. "Manchester Guardian", paminėdamas Stalino pareiškimą dėl Vokietijos nedemokratiškumo, klausia, ar rusai mato demokratiją ten, kur viešpatuoja komunistų diktatura. "New York Times" reiškia viltį, kad pagaliau sovietų politikai pakeisią savo politinį kursą, nors Stalinas ir Molotovas daugelyje klausimų pasisakė dviprasmiškai. Kaip ir visuomet esą pas sovietus, žodžiai nuo praktikos daug skiriasi.

Churchill asmeniškai pareiškė, kad jis būtų labai patenkintas, jei Vokietijoje, Lenkijoje ir kitur tebutų tik 60 sovietų divizijų. O jei ir bebutų 60 divizijų, tai yra daug daugiau, negu britai, amerikiečiai ir prancūzai kartu paėmus laiko vakarų Europoje. Pagaliau Stalinas dėl jo /Churchillo/ praneštų 200 divizijų nepasakė "taip", ar "ne". O Stalinas visgi turėjo tai paneigti. Dėl kalbų apie eventualų karą Churchill pažymėjo, kad geriausias tam negerovei vaistas būtų visų be išimties valstybių informacijos apie savo laikomas karines pajėgas. Ir ne vien informacijos, bet ir inspekcijos, kurios patikrintų tų informacijų tikrumą.

EISENHOWER APİE KARO GALIMUMĄ

Grįžęs į JAV gen.št.v-kas gen. D. Eisenhower interview dienraščiui "New York Times" palietė gaudus dėl busimojo karo. Jokia tauta nenorinti karo, kiekviena valstybė suprantanti karo kenksmingumą ir baismą ir nesą jokios teisės pradėti naują karą. Visi supanta reikalauja taikos būdu atsiestatyti ir kultūringai sugyventi. Tačiau dar nereikia, kad neegzistotu naujo karo galimūnai. Todėl taikai išlaikyti ir savo interesams ginti JAV turinčios turėti didelę ir stiprią kariuomenę. JAV kariuomenė stovinti laisvės sargyboje ir esanti griežtai nusištačiusi prieš bet kokią agresiją. ---ooo---

-Jeruzalės gelež.stotyje sprogo bomba, nuo ko 1 britų kareivis žuvo. Areštuota 50 žydų.

-Iš Danijos į Vokietijos britų sritį atvyko pirmas vokiečių pabėgėlių transportas.

STOVYKLOS ŽINIOS

VĖLINIŲ MINEJIMAS

Vakar 17 val. gilioje susikaupimo nuotaikoje buvo švenčiamas vėlinių vakaras, prisimenant tėvynėje esančius mūsų artimųjų, tautos didvyrių ir visame plačiame pasaulyje išbirstytus tautiečių kapus. Minejimas pradėtas baznyčioje gedulingais mišpiais ir baigtas stovyklos aikštelėje prie kryžių iškilmingu "Libera" ir Tautos Himnu.

KIRCIO IR PRIEGAIDĖS MOKSLO KURSAS
BAIGTAS

Akcentologijos - kirčio ir priegaidės mokslo 62 valandų kursą, išdėstytą P. Butėno, baigė 24 žmonės ir gavo atitinkamus pažymėjimus. Klausytojų tarpe buvo adv. E. Reisonienė, gener. T. Daukantas, kapel. kun. Adomavičius, proviz. A. Juodelis, dr. V. Girdauskas. Tas mokslas padeda lietuvių kalbą geriau pažinti, praverčius poėtams /nes syji su eilėdara, versifikacija, metrika/, muzikos ir scenos darbininkams.

FUTBOLO RUNGTYNĖS

Rytoj įvyks stovyklos aikštėje 14 val. draugiškos futbolo rungtynės tarp Buxtehudės amatų mokyklos ir Seedorfo lietuvių sporto klubo.

ATVIRAS LAISKAS

"Akt. Informacijų" Redakcijai

Mes, Seedorfo pr. m-lės mokytojų kursų kursininkai, išgirdę, kad stovyklos gyventojas pil. Kemežys š.m. X.14 d. viešai susirinkime puolė kursų, jaučiame pareigą pareikšti viešą protestą, nes tas puolimas liečia ne vien kursininkus, bet ir pedagogus, ir pačią mokslo įstaigą.

Pil. Kemežys su ironija klausė, kokia teise ir koku pagrindu veikia mokytojų kursai Seedorfo stovykloje. Ar ne tas pats būtų, jei jis Lietuvoje, anais caro laikais, būtų klausęs lietuvių motinų, kokia teise jos pripratėlių mokačios savo vaikus lietuviško rašto. Toks prie kursų priekabių ieškojimas mums primena, kad ir iš netolimos praeities nacių pastangas neleisti sunkiais laikais Lietuvių tautai mokslintis, taip pat irgi aiškinant tomis pačiomis intencijomis,

kaip ir p. Kemežys, kad tik būtų daugiau fizinių darbininkų... Anie gerai suprato, kad kuo mažiau bus mokyklų, tuo tauta bus tamsesnė, tuo bus neatspausnė tautiškumui ir bet kokiems istoriniams bandymams. Bet p. Kemežys, laikydamas save lietuviu, ko jis nori, ko siekia dėdamas pastangas ardyti pradėtąjį darbą?

Tąja proga tebūna leista mums pareikšti pasigėrėjimą mūsų kursų pedagogais, o ypač kursų įsteigėju ir vedėju p. Butėnu, kuris su neturintiu sau lygaus pavyzdžio pasišventimu, dirba tąjį naudingą tautai darbą, dėlko mes neabejojame, kad jo vardas mūsų tautos istorijoje bus įrašytas greta kitų pasidarbavusių tautos vyrų.

Mokytojų Kursų Seedorfe
Kursininkai

ALBANIJOS PROTESTAS

Albanijos karo ministeris įteikė JT gen.sekr.Tr.Lie protestą, kuriame sakoma, kad britų karo laivai X.22. įplaukė į Albanijos teritorialinius vandenius, kartu su karo lėktuvais mėgino išprovokuoti incidentą. Pasirodo, kad tikrumoje tą dieną vienas britų kreiseris netoli Albanijos krantų užplaukė ant minos, nuo kurios sprogimo žuvo 40 britų jūrininkų ir 43 buvo sužeisti. Ir tai Albanija vadina suverenumo pažeidimu...

ĮVAIRIOS ŽINIOS

-Naujas triukas. Leningrade iškilmingai atidaryta pravoslavų dvasinė akademija. Atidaryme dalyvavo Maskvos patrijarchas Aleksiejus ir keli žymūs komunistai.

-Graikijos karalius vėl kviečia visas graikų partijas bendrai dirbti ir užmiršti tarpusavius ginčus. Macedonijoje ir Tasalijoje tebevyksta kautynės, kurios vis smarkėja.

-Bulgarijos komunistų vadas Dimitrov pareiškė, kad komunistai dirbsią išvien su "tėvynės frontu", tačiau su opozicija esą neįmanoma dirbti.

-Į Berlyno miesto tarybą pagal rinkimų rezultatus įėjo: 63 SPD /soc.-dem./, 29 CDU/kr.-dem./, 26 SED/kom./ ir 12 LDP /liberal./ atstovai.

Leidžia ir redaguoja L.Gerovės Komiteto Spaudos Sekcija. Išėina kasdien be šventadienių. Prenumerata mėnesiui 10 RM. Redakcija ir adm. I raj. 53 bat.